

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, december 2013

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina decembrskega Svetovalca:

- ▶ Nov okvir za trženje gradbenih proizvodov
- ▶ Statusno preoblikovanje podjetnika v kapitalsko družbo
- ▶ Določitev zavarovalne osnove za leto 2014
- ▶ Spremembe in novosti Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- ▶ Poročanje o dodatnih podatkih ob izplačilih dohodkov v REK obrazcih
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

😊 Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Božena Macarol
davčna svetovalka:
Statusno preoblikovanje podjetnika v kapitalsko družbo

mag. Emilija Bratož,
evropski ekspert za tehnično
zakonodajo in standarde

Nov okvir za trženje gradbenih proizvodov

Po dobrih 13-ih letih je v Sloveniji uveljavljena nova zakonodaja na področju gradbenih proizvodov, ki predstavlja dopolnitev in nekaj sprememb dosedanjih zahtev za zagotavljanje bistvenih lastnosti, ki vplivajo tudi na lastnosti objektov, v katere so vgrajeni, ter hkrati postavlja nov okvir za njihovo trženje. Tako od 1. julija 2013 v Sloveniji neposredno velja Uredba EU, št. 305/2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in hkrati razveljavitvi prej veljavne Direktive Sveta 89/106/EGS, od 23. oktobra 2013 pa tudi Zakon o gradbenih proizvodih ZGPro-1 (Uradni list RS, št. 82/13), ki nadomešča prej veljavno verzijo zakona iz leta 2000.

I. Harmonizirano področje - Uredba 305/2011/EU

Navedena uredba določa pogoje za dajanje na trg in omogočanje dostopa do gradbenih proizvodov z uvedbo usklajenih pravil o načinu navajanja lastnosti gradbenih proizvodov in o uporabi oznake CE na teh proizvodih. Bistvene lastnosti so določene v prilogi I uredbe in dodatno opredeljene v harmoniziranih standardih za posamezne družine gradbenih proizvodov, v skladu z njihovo uporabo - od surovin, proizvodnje in vgradnje do konca njihovega življenjskega cikla oziroma končne odstranitve.

V skladu z njimi so izdane harmonizirane tehnične specifikacije (hEN), ki so objavljene v seznamu v Uradnem listu EU. Slovenski proizvajalci jim lahko sledite na spletni strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, kjer so dopolnjeni s po njih privzetimi istovetnimi nacionalnimi standardi (SIST hEN). Seznami so oblikovani tako, da tabelarni navedbi posameznega standarda z oznako in naslovom sledi informacija o nivoju ugotavljanja skladnosti ter datumom možne ter najkasnejše obvezne uporabe standardov, po katerem mora država članica umakniti vse drugačne nacionalne metode in pravila.

Harmonizirane tehnične specifikacije vključujejo preskušanje, izračun in druge načine za ocenjevanje lastnosti v zvezi z bistvenimi značilnostmi gradbenih proizvodov, ki jih morajo upoštevati proizvajalci. Za posamezne značilnosti so določene mejne vrednosti, ki jih morajo proizvodi dosegati, njihove vrednosti pa morajo ostajati nespremenljive.

Osnovno preverjanje in **ocenjevanje nespremenljivosti lastnosti** se izvede v skladu z določenimi nivoji ugotavljanja skladnosti

oziroma opredeljenimi nalogami (v tabeli), ki jih morajo glede na zahtevnost gradbenega proizvoda opraviti proizvajalci sami ali v sodelovanju z zunanjim priglasišenim organom. Najenostavnejši nivo je nivo 4, najcelovitejši v zvezi z obsežnostjo zahtev in medsebojnim sodelovanjem pa nivo 1+.

Sistem ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti

Naloge proizvajalca (+ izvede, - ne izvede)	1+	1	2+	3	4
Določitev tipa proizvoda	-	-	+	-	+
Tovarniška kontrola proizvodnje (FPC)	+	+	+	+	+
Preskušanje vzorcev po programu	+	+	+	-	-
Označitev proizvoda	+	+	+	+	+
Izjava o lastnostih	+	+	+	+	+
Naloge priglasišenega organa					
Določitev tipa proizvoda	+	+	-	+	-
Začetni pregled proizvodnega obrata in tovarniške kontrole proizvodnje	+	+	+	-	-
Stalen nadzor, ocenjevanje in vrednotenje tovarniške kontrole proizvodnje	+	+	+	-	-
Zunanje kontrolno preskušanje vzorcev	+	-	-	-	-
Certificiranje proizvoda (CP) oziroma kontrole proizvodnje (CKP)	CP	CP	CKP	-	-

Za vse proizvode, za katere veljajo harmonizirani standardi, je primerno upoštevati njihove zahteve ter slediti predpisanim postopkom vse do označevanja proizvodov s CE znakom in izdaje izjave o lastnostih zanje. Oblika CE znaka je določena v posameznem standardu, izjava o lastnostih pa v prilogi III Uredbe EU, št. 305/2011.

Izjava o lastnostih je edini način izjavljanja, da ima proizvod neke bistvene značilnosti za predviden namen uporabe, ki morajo biti v izjavi citirane in vrednostno opredeljene. Proizvajalec s pripravo izjave o lastnostih prevzame odgovornost za skladnost gradbenega proizvoda z navedenimi lastnostmi, v primerih, ko je izdan hEN, obvezna ni le v primerih, ko gre za:

- individualen proizvod, izdelan po naročilu v neserijski proizvodnji, ki je vgrajen v objekt po nacionalnih pravilih,
- proizvod narejen na gradbišču (veljajo nacionalna pravila) ali
- gradbeni proizvod, proizveden na tradicionalen (neindustrijski) način, ki ustreza spomeniškem varstvu (kot je npr. ustrezna obnova uradno zaščitene ali zgodovinsko pomembnega gradbene objekta).

Poenostavitve postopkov za MSP

Nova uredba je prinesla določene poenostavitve postopkov, ki jih zaradi znižanja stroškov lahko upoštevajo mikro podjetja. Pri določitvi tipa proizvoda lahko proizvajalec nadomesti presku-

šanje tipa ali izračun tipa z ustrezno tehnično dokumentacijo, ki kaže, da za eno ali več bistvenih značilnosti gradbenega proizvoda, ki ga daje na trg, velja, da proizvod dosega določeno raven ali razred lastnosti brez preskušanja ali izračuna ali brez nadaljnega preskušanja v skladu s hEN. To lahko stori na dva načina:

a) s souporabo rezultatov PTP / shared ITT results

Uporablja se v primeru, ko gradbeni proizvod prvega ustreza tipu proizvoda drugega gradbenega proizvoda drugega proizvajalca (ki je bil preskušen v skladu s hEN). Kadar so pogoji izpolnjeni, ima proizvajalec pravico navesti lastnosti, ki ustrezajo vsem ali nekaterim rezultatom preskusa tega drugega proizvoda na osnovi **dovoljenja** tega proizvajalca, ki **ostaja odgovoren** za točnost, zanesljivost in nespremenljivost navedenih rezultatov preskusa.

b) prenosljivost rezultatov PTP / cascading ITT results

Uporablja se v primeru, ko je gradbeni proizvod sestavljen iz sestavnih delov, ki jih proizvajalec ustrezno sestavi na podlagi natančnih navodil drugega ponudnika takšnega sistema, ta sistem pa je že preskusil z vidika ene ali več bistvenih značilnosti, navedenih v hEN. V takih primerih lahko proizvajalec uporabi rezultate preskusa, ki jih je pridobil drugi proizvajalec na osnovi pridobitve dovoljenja prvega proizvajalca, ki ostaja odgovoren za točnost, zanesljivost in nespremenljivost navedenih rezultatov preskusa.

Dovoljena pa je tudi uporaba **poenostavljenih postopkov v mikro podjetjih**, ki lahko zamenjajo določitev tipa proizvoda na podlagi preskušanja tipa za sistema 3 in 4 z uporabo metod, ki se razlikujejo od določenih v hEN, če s specifično tehnično dokumentacijo dokažejo skladnost gradbenega proizvoda z veljavnimi zahtevami ter enakovrednost uporabljenih postopkov s postopki, določenimi v hEN. Če je za proizvod določen sistem 1+, 1 ali 2+, teh poenostavitvev niti mikro podjetje ne more uporabiti.

Naloge proizvajalcev v dobavni verigi

Naloge posameznih gospodarskih subjektov glede na vlogo v tržni oziroma dobavni verigi so navedene v poglavju III Uredbe. Natančneje navajamo obveznosti proizvajalcev in pooblaščenih zastopnikov (11. in 12. člen), obveznosti uvoznikov in distributerjev pa podrobneje določata 13. in 14. člen Uredbe.

Obveznosti proizvajalcev

- ➔ pripravijo izjavo o lastnostih in namestijo oznako CE,
- ➔ pripravijo tehnično dokumentacijo, v kateri opišejo vse ustrezne elemente v zvezi z zahtevanim sistemom ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti (obvezno jo je hraniti 10 let),
- ➔ sledijo spremembam proizvoda in hEN,
- ➔ kontrolirajo proizvode, vodijo knjigo pritožb, seznam neustreznih proizvodov in odpoklicev ter o tem obveščajo distributerje,
- ➔ zagotovijo navodila in varnostne informacije proizvoda v jeziku, ki ga določi država članica, v potrošnikom razumljivem jeziku,
- ➔ ukrepajo v primerih neskladnih ali nevarnih proizvodov ter obveščajo pristojne organe,
- ➔ sodelujejo s pristojnimi nacionalnimi organi v primeru umika ali odpoklica nevarnega proizvoda in
- ➔ sprejemajo vse korektivne ukrepe ter sodelujejo pri ukrepih za odpravo tveganj, povezanih z gradbenimi proizvodi, ki so jih dali na trg.

II. Neharmonizirano področje – Zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro-1)

Zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro-1, Uradni list RS, št. 82/13) predstavlja prilagoditev slovenske zakonodaje zahtevam evropskega pravnega reda oziroma Uredbe EU, št. 305/2011 in dodatnih pravil na področju dajanja gradbenih proizvodov oz. sklopov proizvodov, ki so namenjeni za trajno vgradnjo v gradbene objekte in katerih lastnosti vplivajo na lastnosti gradbenih objektov na trg. Zakon hkrati tudi razveljavlja verzijo iz leta 2000 in sledeče podzakonske akte:

– Pravilnik o bistvenih zahtevah za gradbene objekte, ki jih je treba upoštevati pri določitvi lastnosti gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 9/2001),

– Pravilnik o potrjevanju skladnosti in označevanju gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 54/2001) ter

– Odredba o seznamu standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti gradbenih proizvodov z zahtevami Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 32/13).

Zakon v prvem delu ureja določitev zahtev za gradbene proizvode, za katere **ni harmoniziranih evropskih tehničnih specifikacij**.

Če proizvajalec daje na trg gradbeni proizvod, ki ni zajet v harmonizirani tehnični specifikaciji, mora njegove lastnosti, povezane z bistvenimi značilnostmi, ki se nanašajo na osnovne zahteve za gradbene objekte in v okviru njegove predvidene uporabe, dokazati na podlagi naslednjih tehničnih specifikacij:

– veljavnih slovenskih nacionalnih standardov ali

– slovenskega tehničnega soglasja ali

– drugih javno dostopnih tehničnih specifikacij, ki predstavljajo stanje tehnike in tehnologije.

Gradbeni proizvod je lahko dan na trg na podlagi tehničnih specifikacij tudi po sprejemu harmoniziranega standarda, vendar le do datuma zaključka sočasne veljavnosti, ki je naveden v objavi sklicev harmoniziranih standardov v Uradnem listu EU.

Medsebojno priznavanje

Na podlagi **klavzule o medsebojnem priznavanju** se šteje, da proizvodi, ki se zakonito tržijo v drugih državah članicah EU, Evropskem gospodarskem prostoru in Republiki Turčiji, če so proizvedeni v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa kot je določena v zakonodaji Republike Slovenije, izpolnjujejo zahteve iz tega zakona in se lahko dajo na trg.

Kontaktna točka za informacije

Vsaka država članica mora vzpostaviti kontaktno točko, ki zagotavlja brezplačne informacije v zvezi z zahtevami za gradbene proizvode in o določbah za vgradnjo proizvoda, ki za predvideno rabo proizvoda veljajo na njihovem ozemlju. V Sloveniji je za te naloge imenovana kontaktna točka v okviru Slovenskega inštituta za standardizacijo (SIST), Šmartinska 152, Ljubljana (tel.: 01 478 30 65).

Božena Macarol, davčna svetovalka

Statusno preoblikovanje podjetnika v kapitalsko družbo

Na Svetovalni center OZS prejemamo številna ustna in pisna vprašanja glede prenehanja opravljanja dejavnosti in prenosa podjetja na naslednike. Vse več je tudi vprašanih, kako preoblikovati podjetje samostojnega podjetnika v gospodarsko družbo (praviloma družbo z omejeno odgovornostjo). Mnoge podjetnike namreč zanima nadaljevanje opravljanja dejavnosti tudi po upokojitvi, brez prehitre podaritve vsega svojega poslovnega premoženja otrokom. Zanimivi so tudi načini, na podlagi katerih jim njihov kapital tudi po upokojitvi še vedno prinaša donose, ki ne vplivajo na višino njihove pokojnine. Najboljše so rešitve, kjer starši ostanejo v lastniški strukturi družbe (katero so preoblikovali ali pa k njej pripojili svoje podjetje), otroci pa so v vodstveni strukturi ali pa so zaposleni. Za izvedbo takšnih rešitev, ki so lahko od primera do primera povsem različne, je treba obstoječi s. p. (podjetje podjetnika) preoblikovati (praviloma) v družbo z omejeno odgovornostjo ali pa ga pripojiti k že obstoječi družbi.

1. Uvodna razmišljanja pred sprejetjem poslovne odločitve v zvezi s preoblikovanjem

1.1. Razlogi za razmišljanje o preoblikovanju v gospodarsko družbo

Poslovni razlogi:

- potreba po ločitvi osebnega in poslovnega premoženja zaradi poslovnih rizikov (jamstvo),
- možnost večjih zapletov pri javnih razpisih zaradi statusa s. p.-ja.

Davčni razlogi:

- večja davčna varnost zaradi jamstva le s premoženjem družbe,
- možnost nižje povprečne stopnje obdavčitve (proporcionalne, 17-odstotne),

Osebnih razlogi:

- upokojitev in želja po nadaljnjih aktivnostih in ohranjanju lastništva nad svojim kapitalom v d. o. o.-ju,
- lažji vstop naslednikov v poslovanje.

1.2. Pred odločitvijo za preoblikovanje si moramo odgovoriti najmanj na tale vprašanja:

- ali imamo poslovno vizijo in izdelan načrt razvoja dejavnosti,
- kakšne so ambicije glede našega premoženja (rast poslovnega ali osebnega premoženja),
- ali imamo naslednike in kako jih vključiti v poslovanje,
- kako ravnati, če je cilj poslovanja prodaja podjetja ali podjetniška žetev.

Ko preudarno pretehtamo vse razloge za in proti preoblikovanju, sprejmemo poslovno odločitev in določimo potrebne korake za izvedbo preoblikovanja ter izberemo udeležence, ki bodo pri preoblikovanju sodelovali (računovodja, pravnik, davčni svetovalc, ...).

1.3. Cilji, možnosti, tehtanje odločitev glede primernega načina preoblikovanja

Podjetnik se lahko skladno z določbami ZGD odloči, da se bo statusno preoblikoval, kar lahko naredi na dva načina, tako da:

- prenese podjetje na novo **kapitalsko** družbo (praviloma na družbo z omejeno odgovornostjo), ki se ustanovi zaradi prenosa podjetnikovega podjetja ali
- prenese podjetje na prevzemno kapitalsko družbo, ki je bila ustanovljena že prej.

Podjetniku zaradi preoblikovanja ni potrebno poravnati vseh obveznosti in izterjati vseh terjatev, saj preidejo na družbo vsa sredstva in obveznosti, ki jih podjetnik ima v svoji bilanci stanja ob preoblikovanju. Družba je univerzalni pravni naslednik samostojnega podjetnika, kar pomeni, da ni potrebno spreminjati pogodb o zaposlitvi, pogodb o sodelovanju s poslovnimi partnerji, ... Univerzalno pravno nasledstvo namreč pomeni, da družba prevzame ne le bilančno stanje temveč tudi vsa pogodbeno razmerja, ki jih je sklenil podjetnik. Ob tem je potrebno opozoriti, da je treba urediti prepis lastništva pri osebnih vozilih in nepremičninah, saj je lastništvo teh sredstev v uradnih evidencah od fizične osebe, ne pa od samostojnega podjetnika. Tudi zaposlene je potrebno odjaviti iz s. p.-ja ter na novo prijaviti na d. o. o.-ju. Vse to opravite na Zavodu za zdravstveno zavarovanje z obrazcem M1/M2.

2. Obvestilo upnikom

Podjetnik mora pravočasno oziroma **vsaj** tri mesece pred prijavo prenehanja dejavnosti na podjetju s. p.-ja na ustrezen način objaviti (npr.: s pismi upnikom, z objavo v sredstvih javnega obveščanja oz. poslovnih prostorih), da bo svojo dejavnost nadaljeval v okviru kapitalne družbe, ki bo njegov univerzalni pravni naslednik. Na tem obvestilu je dolžan navesti tudi dan predvidenega prenehanja opravljanja dejavnosti kot samostojni podjetnik. Kakšen je ustrezen način, v zakonu ni predpisano. Očitno pa je, da ni ustrezen način, če na primer podjetnik o nameravanem preoblikovanju obvesti banko, pri kateri ima obilno posojilo, le z objavo na oglasni deski v svojem podjetju.

3. Prenos sredstev in obveznosti do virov v novoustanovljeno družbo

Podjetnik s sklepom/pogodbo o prenosu podjetja prenese svoja sredstva in obveznosti do njihovih virov v družbo, ki se ustanovi ob samem preoblikovanju ali pa je že ustanovljena. Podjetnik preneha s poslovanjem v trenutku, ko je novoustanovljena družba vpisana v

sodni register oziroma, ko je vpisana v sodni register pripojitev k že ustanovljeni družbi. Na ta dan prevzame nova/prevzemna kapitalna družba vsa podjetnikova sredstva in obveznosti do virov sredstev in vstopi v vsa pravna razmerja v zvezi s prenesenim podjetjem podjetnika. Kljub temu, da je podjetnik dolžan ob preoblikovanju v družbo prenesti celotno podjetje, ni potrebno, da celotno premoženje (podjetnikov kapital) vloži v osnovni kapital družbe, temveč lahko del premoženja razporedi tudi na druge bilančne postavke.

3.1. Vsebina in priloge sklepa o prenosu podjetja

Pred preoblikovanjem podjetnik sprejme sklep o prenosu podjetja, v katerem navede firmo in sedež podjetnika, izjavo o prenosu podjetja in vrednost podjetja, ki jo izkaže v bilanci stanja (sredstva, pravice in obveznosti v zvezi s podjetjem), priloži pa tudi opis dejavnosti ter organizacijo podjetja. Listine, ki jih predloži na dan prijave za vpis podjetja v sodni register, ne smejo biti starejše **od treh mesecev**.

Če je podjetnikovo podjetje vredno nad 100.000 evrov (postavka podjetnikov kapital), mora ustanovitev nove družbe ali pripojitev k obstoječi družbi pregledati ustanovitveni revizor, sicer pa to ni potrebno. Revizor o tem pregledu izda pisno mnenje.

Če se za namene prenosa ustanovi nova družba (formalni prenos), je sklepu o prenosu treba priložiti tudi akt o ustanovitvi družbe z navedbo, da je družba ustanovljena s prenosom podjetja podjetnika posameznika. Na tak način se bo zagotovila povezava med obema statusnima oblikama podjetja (s. p. in d. o. o.). Iz vpisa v sodnem registru bo namreč razvidno, da novoustanovljena družba nadaljuje dejavnost podjetja posameznika, kar je pomembno tudi za ohranitev dobre bonitete poslovanja. Če se bo podjetje samostojnega podjetnika pripojilo k že obstoječi družbi, bo potrebno priložiti pogodbo o pripojitvi podjetja samostojnega podjetnika k prevzemni gospodarski družbi.

3.2. Predlog za vpis prenosa podjetja v sodni register

Samostojni podjetnik sme **najhitreje v roku treh mesecev** po datumu, ko je upnike obvestil o nameravani spremembi pravnoorganizacijske oblike poslovanja (prenehanju poslovanja kot samostojni podjetnik), vložiti pri registrskem sodišču predlog za vpis sklepa/pogodbe o prenosu podjetja v sodni register.

3.3. Pravne posledice vpisa sklepa o prenosu podjetja Z vpisom sklepa o prenosu podjetja na prevzemno družbo v sodni register nastanejo naslednje pravne posledice:

- ustanovljena je nova kapitalna družba,
- podjetje podjetnika preide na novo kapitalno družbo,
- podjetnik postane imetnik deleža v novi kapitalni družbi,
- v poslovni register se vpiše podjetnikovo prenehanje opravljanja dejavnosti.

Pri vpisu nove družbe v sodni register je potrebno navesti, da je družba nastala s prenosom podjetja podjetnika. Registrski organ je dolžan o vpisu prenosa podjetja obvestiti AJPES, ki opravi izbris podjetnika iz Poslovnega registra Slovenije.

3.4. Z vpisom pogodbe o pripojitvi podjetja k prevzemni gospodarski družbi nastanejo naslednje pravne posledice:

- podjetje podjetnika preide na obstoječo kapitalno družbo,
- podjetnik postane imetnik sorazmernega dela poslovnega deleža v obstoječi gospodarski družbi,
- v poslovni register se vpiše podjetnikovo prenehanje opravljanja dejavnosti.

Pri vpisu pripojitve podjetja h gospodarski družbi in povečanju njenega osnovnega kapitala na račun te pripojitve, je treba v sodni register zapisati, da se je osnovni kapital družbe povečal zaradi prenosa podjetja podjetnika. Registrski organ je dolžan o vpisu prenosa podjetja obvestiti AJPES, ki opravi izbris podjetnika iz Poslovnega registra Slovenije.

4. Odgovornost za obveznosti, nastale pri podjetniku, pred preoblikovanjem

Če družba ne izpolni obveznosti, ki so nastale pri podjetniku v zvezi z njegovim podjetjem pred vpisom prenosa podjetja v register, odgovarja zanje podjetnik z vsem svojim premoženjem. Tovrstne terjatve do podjetnika zastarajo načeloma v petih letih po njegovem prenehanju. Za takšne obveznosti odgovarja fizična oseba osebno. Ta določba je vključena v zakon z namenom, da omogoča varovanje upnikov, ki so sklenili posle s podjetnikom za časa njegovega poslovanja.

5. Dan obračuna pripojitve in vodenje poslovnih knjig do dneva nastanka nove družbe

Dan obračuna preoblikovanja samostojnega podjetnika v gospodarsko družbo ali pripojitve k njej je dan, od katerega se šteje, da so dejanja samostojnega podjetnika že opravljena **za račun bodoče družbe z omejeno odgovornostjo**.

Od presečnega dne pa do dneva dejanskega preoblikovanja/prenosa podjetnik vodi poslovne knjige v svojem imenu in za račun nove ali pa prevzemne družbe.

Z določitvijo dneva obračuna ali presečnega dneva samostojni podjetnik opredeli presečni dan bilance stanja, v katerem bo lahko ugotovil višino sredstev in obveznosti, ki jih bo v celoti vložil v novo nastalo družbo ali pa pripojil k obstoječi družbi. Stanje podjetnikovega kapitala, ugotovljeno na ta dan, bo vpisano v sodni register. Po tem datumu pa do dneva vpisa spremembe v sodni register bo podjetnik še vedno posloval preko svojega s. p.-ja, zato se bo stanje, ugotovljeno na bilančni presečni dan praviloma razlikovalo od tistega, ki bo dejansko preneseno na novo ali prevzemno družbo po vpisu spremembe v sodni register. **Do dneva vpisa statusne spremembe v sodni register bo namreč podjetnik vse posle opravljal preko svojega s. p.-ja, vendar že za račun novo nastale družbe.** Z dnem vpisa statusnega preoblikovanja samostojnega podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo pa dejansko preidejo vsa sredstva in obveznosti na novo nastalo družbo.

6. Priglasitev posebne davčne obravnave

V 51. členu Zakona o dohodnini so predpisani pogoji, ki jih je dolžna izpolniti prevzemna/novonastala družba, da lahko uveljavlja davčno nevtralno obravnavo:

- nova pravna oseba oziroma prevzemna pravna oseba je rezident,
- nova ali prevzemna pravna oseba ovrednoti prevzeta sredstva in obveznosti, amortizira prevzeta sredstva in izračunava dobičke in

izgube v zvezi s prejetimi sredstvi in obveznostmi z upoštevanjem vrednosti na zadnji dan obdobja na način, kot če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo,

c) nova ali prevzemna pravna oseba prevzame rezervacije in pogoje v zvezi s temi rezervacijami, kot če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo,

d) fizična oseba se zaveže, da bo svoj delež v pravni osebi, pridobljen s statusnim preoblikovanjem, obdržala najmanj 36 mesecev in ga nominalno ne bo zmanjšala.

Če želite kot s. p. v skladu z 51. členom ZDOH-2 pri ugotavljanju davčne osnove uveljavljati davčno nevtralen prenos dejavnosti na novo pravno osebo in izpolnjujete naštetih pogoje, ste dolžni takšno davčno obravnavo priglasiti pri pristojnem davčnem organu. Samostojni podjetnik, ki preneha z opravljanjem dejavnosti in pravna oseba, v katero bo vložil sredstva s. p.-ja, opravita priglasitev na enotnem obrazcu, **ki ga na eni strani podpiše samostojni podjetnik, na drugi strani pa ustanovitelj družbe, ki je praviloma ista oseba.** Priglasitev opravite pri davčnem organu, kjer ste kot davčni zavezanec vpisani v davčni register. Davčni organ vam na podlagi vaše priglasitve davčno nevtralne obravnave izda tudi potrdilo.

Osebe, ki so priglasile davčno obravnavo, so dolžne v davčnem obračunu posebej izkazati učinke na davčno osnovo, ki so posledica upoštevanja priglašene davčne obravnave.

Priglasitev ste dolžni opraviti najpozneje do roka za predložitev

davčnega obračuna, ki velja za zavezanca, ki prenehajo opravljati dejavnost, kar pomeni **v 60-ih dneh po izbrisu podjetnika iz poslovnega registra.**

Poleg podatkov iz obrazca za priglasitev davčne obravnave ob prenehanju opravljanja dejavnosti in nadaljevanje po drugi osebi, ste DURS-u za namene davčno nevtralne obravnave dolžni predložiti tudi bilanco stanja na dan prenehanja opravljanja dejavnosti, iz katere je razvidna vrednost prenesenih sredstev.

»Nagrada« in posledice glede izpolnjevanja predpisanih pogojev v zvezi s preoblikovanjem

Če podjetnik izpolni predpisane pogoje po ZGD-1 in za davčno nevtralen prenos, je »nagrajen« z:

– univerzalnim pravnim nasledstvom,

– nima obdavčenih skritih rezerv,

– ni mu treba vrniti davčnih olajšav po ZDoh-2,

– ni obdavčitve z DDV, kot to velja ob prenehanju dejavnosti.

Če podjetnik ne izpolni vseh predpisanih pogojev, je »kaznovan« z:

– obdavčitvijo razlike med tržno in knjigovodsko vrednostjo sredstev (povečanje davčne osnove),

– vračilom vseh olajšav, ki jih je koristil kot samostojni podjetnik po Zdoh-2,

– obračunom DDV na enak način kot pri odtujitvi sredstev povezanim osebam.

Primer potrebnih korakov pri preoblikovanju samostojnega podjetnika v družbo z omejeno odgovornostjo – leto 2013

Korak	Opis aktivnosti	Pojasnila
1.	Samostojni podjetnik sprejme poslovno odločitev o nameravanem preoblikovanju podjetja s. p. v d. o. o. Najmanj tri mesece pred nameravanim preoblikovanjem o tem na primeren način obvesti upnike.	Sklep podjetnika o nameravanem preoblikovanju podjetja v d. o. o. in obvestilo upnikom.
2.	Določitev presečnega bilančnega dne 31. 10. 2013.	Presečni dan je tudi dan, ko začne delovati s. p. v svojem imenu in za račun nove družbe. Od tega dne dalje bo s. p. vse davke obračunal in plačal za račun d. o. o.-ja.
3.	Izvedba popisa sredstev in obveznosti do virov sredstev na presečni dan 31. 10. 2013.	Natančni popis s sklepi o odpisu neuporabnih sredstev.
4.	Na presečni dan 31. 10. 2013 izdela računovodske izkaze (ki na dan predložitve prijave za vpis preoblikovanja v sodni register ne smejo biti starejši od treh mesecev).	Bilanca stanja, izkaz poslovnega izida.
5.	Izdelava sklepov/pogodbe in drugih dokumentov, ki so potrebni za vpis preoblikovanja v sodni register in izbris s. p.-ja iz poslovnega registra.	Praviloma pripravi te akte s pomočjo računovodje (odvetnik/notar ali davčni svetovalec, ki je pravnik).
6.	Če znaša podjetnikov kapital v BS nad 100.000 evrov, je potrebna revizija stvarnega vložka.	Revizor izdela poročilo o reviziji stvarnega vložka.
7.	V roku treh mesecev po obvestilu upnikov se lahko opravi prijava za vpis prenosa podjetja na d. o. o. oz. preoblikovanja v d. o. o. v sodnem registru.	Prijava za vpis prenosa podjetja na d. o. o. s prilogami (letno poročilo s. p. na presečni dan, pisno poročilo revizorja, če bi bila potrebna revizija stvarnega vložka, sklep o preoblikovanju ali pogodba o prenosu sredstev in obveznosti ter druge listine, potrebne za preoblikovanje, ki jih pripravi notar).

Korak	Opis aktivnosti	Pojasnila
8.	Od presečnega dne dalje samostojni podjetnik evidentira poslovne dogodke v poslovnih knjigah s. p.-ja v svojem imenu (ker statusno še vedno obstaja in na račun bodoče družbe).	To pomeni, da se bodo šteli vsi poslovni dogodki od 1. 11. 2013 do vpisa preoblikovanja v sodni register kot poslovni dogodki družbe in bodo tam tudi dokončno obdavčeni.
9.	Identifikacija za DDV novega poslovnega subjekta.	Paziti, da se zagotovi kontinuiteta identifikacije – sicer so lahko davčne posledice! Če gre za formalno preoblikovanje, lahko pospešite postopek pridobitve ID za DDV na podlagi 129. čl. PZDDV-1.
10.	Sodišče pošlje sklep o registraciji preoblikovanja ali pripojitve dne npr. 30. 11. 2013 na AJPES, ta pa s tem dnem izbríše podjetnika iz poslovnega registra ter ga o tem pisno obvesti.	Iz sklepa je razvidno, da je osnovni kapital oblikovan iz stvarnega vložka s. p.-ja, s tem pa se zagotavlja univerzalno pravno nasledstvo tudi vseh pogodb in drugih poslov.
11.	V 60-ih dneh po izbrisu podjetnika iz poslovnega registra in vpisu statusne spremembe v sodni register, »bivši« samostojni podjetnik predloži DURS-u : davčni obračun s prilogami in obrazec Priglasitve davčne obravnave ob prenehanju dejavnosti in nadaljevanju po drugi osebi.	Zamuda pri oddaji priglasitve ali njena zavrnitev ima težke posledice, zato je treba zadeve v zvezi z uveljavljanjem davčno nevtralnega prenosa zelo natančno izpeljati.
12.	AJPES : oddaja podatkov iz računovodskih izkazov za statistične namene in javno objavo.	Če podjetnik preneha opravljati dejavnost med letom, AJPES-u odda le podatke za statistične namene, kajti med letom ni možna javna objava podatkov iz računovodskih izkazov.
13.	Na d. o. o.-ju izdela otvoritveno bilanco na dan registracije d. o. o.-ja in prenese nanj vse poslovanje s. p.-ja - od presečnega dne 31. 10. 2013 do vpisa preoblikovanja v sodni register npr. dne 30. 11. 2013.	Osnovni kapital mora izkazati v višini, kot jo je navedel v aktu o ustanovitvi družbe, ki je priloga k prijavi za vpis prenosa podjetja.
14.	Prenos dovoljenj, licenc, pogodb o zaposlitvi (M2).	Pogledati področne zakone, če predpisujejo kakšne pogoje oz. postopke za pogodbe in dovoljenja.

Zdenka Bedekovič,
strokovna svetovalka

Določitev zavarovalne osnove za leto 2014

V Uradnem listu RS št. 89/2013 je bil objavljen Pravilnik o določanju zavarovalne osnove, ki določa podrobnejši način določanja zavarovalne osnove za plačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovanje iz 15., 16. in 17. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list št. 96/12 in 39/13).

Zavarovalna osnova za leto 2014 se določi glede na dobiček samozaposlenega, dosežen v letu 2013. Ta je povečan za obračunane prispevke za socialno varnost (ter za znižanja in povečanja davčne

osnove), preračunan na mesec in znižan za 30 %. Ni več razvrščanja v zavarovalne razrede. Znesek zavarovalne osnove se določi v individualnem določenem znesku za posameznega samozaposlenega. Zavarovalna osnova je omejena navzdol z zneskom minimalne plače za leto 2014 ter navzgor z zneskom 3,5-kratnikom povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Za samozaposlene se zavarovalna osnova v letu 2014 določi v skladu z 145. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12 in 39/13). Na podlagi drugega odstavka tega člena se zavarovalna osnova za samozaposlene določi glede na dosežen dobiček zavarovanca, ugotovljen v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno socialno zavarovanje ter znižanje in povečane davčne osnove, preračunane na mesec. V skladu s tretjim odstavkom 410. člena ZPIZ-2, se ugotovljen dobiček za določitev zavarovalne osnove v letu 2014 zniža za 30 % in v letu 2015 za 28 %.

Na podlagi četrtega odstavka 145. člena in enajstega odstavka 410. člena ZPIZ-2 zavarovalna osnova ne more biti nižja od minimalne plače. Zavarovanec se lahko zavaruje tudi od zavarovalne osnove, ki presega določen prej navedeni znesek zavarovalne osnove, vendar največ do zneska 3,5-kratnika povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Primer izračuna za samostojnega podjetnika posameznika, ki ugotavlja davčno osnovo na podlagi normativnih odhodkov:

Prihodki	25.000
Normirani stroški 70 %	17.500
Davčna osnova	7.500
Obračunani prispevki za socialno varnost (12 mesecev x 300 EUR)	3.600
Dobiček za ugotavljanje zavarovalne osnove	11.100
Dobiček za ugotavljanje zavarovalne osnove, preračunan na mesec (11.100/ 12)	925
Dobiček, zmanjšan za 30 %	647,50

V tem primeru se zavarovalna osnova zavezancu določi v višini minimalne plače, ker je izračunan dobiček po zmanjšanju za 30 % manjši, kot je višina minimalne plače. Postopek izračuna zavarovalne osnove za samostojne podjetnike je popolnoma enak, le v drugi vrstici se namesto normativnih stroškov upoštevajo odhodki podjetnika.

Spremembe in novosti Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

V Uradnem listu RS št. 91/2013 so bile objavljene spremembe in dopolnitve Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (novela ZZVZZ-M). Spremembe za družbenike veljajo že od 6. 11. 2013, medtem ko bodo začele spremembe plačevanja prispevkov veljati za obračunsko obdobje po 1. februarju 2014. Družbeniki družbe in ustanovitelji zavodov, ki niso hkrati poslovodne osebe in so bili vključeni v zavarovanje po zavarovalni šifri podlage 103, od 6. 11. 2013 ne izpolnjujejo več pogojev za zavarovanje po 6. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ. Tem zavarovancem bo s strani ZZS posredovano obvestilo o spremembi pogojev za zavarovanje. Urediti si bodo morali odjavo iz zavarovanja po navedeni podlagi ter se prijaviti v zdravstveno zavarovanje po drugi ustrezni podlagi.

Na podlagi spremembe 50. člena ZZVZZ je od 1. februarja 2014 dalje za delavce v delovnem razmerju osnova za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje enaka osnovi za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je določena v 144. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12 in 39/13). Za obračun prispevkov za zdravstveno zavarovanje se s tem prevzema tudi ureditev glede najnižje osnove za plačilo prispevkov, ki je določena za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kadar se prispevek za zdravstveno zavarovanje plačuje od najnižje osnove za prispevke, kot je določen po ZPIZ-2, je delodajalec zavezanec za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje zavarovanca od razlike med najnižjo osnovo za plačilo prispevka ter plačo ali nadomestilom plače. Zavezanec pa je zavezan na del prispevka, ki se nanaša na plačo ali nadomestilo plače.

V skladu s spremembo 5. točke 17. člena ZZVZZ se razširja krog oseb, ki so obvezno zdravstveno zavarovane za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Z uveljavitvijo novele ZZVZZ-M bo zavarovanec oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- oseba v okviru drugega pravnega razmerja opravlja delo oziroma storitev za plačilo,
- plačilo, prejeta na podlagi tega pravnega razmerja, se na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino,
- na podlagi tega dela oseba ni že zavarovana za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 16. členu, 18. členu ali na podlagi drugih točk 17. člena ZZVZZ.

Za zavarovance po 5. točki 17. člena ZZVZZ se prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni plačuje po stopnji 0,53 % od vsakega posameznega plačila za opravljeno delo oziroma storitev, prejeta na podlagi drugega pravnega razmerja, ki se po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino. S 1. februarjem 2014 se uvaja prispevek delojemalca za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 % od dohodkov za osebe po 55. členu ZZVZZ, ki so vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje in ga dosegajo v okviru drugega pravnega razmerja. Omenjeni prispevek se obračunava od dohodkov iz drugega pravnega razmerja, na podlagi katerega osebe niso zavarovane po 15. členu ZZVZZ, z izjemo dela opravljenega na podlagi 6. točke 17. člena ZZVZZ (dijaki in študentje pri opravljanju dela preko pooblaščenih organizacij). Kadar dohodek izplača plačnik davka, se izračun opravi v obračunu davčnega odtegljaja v REK obrazcu, ko pa izplačuje dohodek iz drugega pogodbenega razmerja oseba, ki se ne šteje za plačnika davka, navedeni prispevek na podlagi 19. člena novele ZZVZZ-M ugotovi davčni organ z odločbo.

Za zavarovance iz 10. točke 17. člena ZZVZZ (osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic) se na podlagi četrte alineje drugega odstavka 55. člena ZZVZZ uvaja nova stopnja prispevka za poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Od 1. februarja 2014 dalje bodo navedeni prispevek plačevali v višini 0,53 % od osnove, ki je enaka povprečni bruto plači v Republiki Sloveniji za mesec oktober prehodnega koledarskega leta.

V skladu z 10. členom novele ZZVZZ-M pa se s 55. a členom ZZVZZ tudi za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, uvaja novi prispevek za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 %. Te osebe bodo plačevale prispevek od 1. februarja od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober prehodnega koledarskega leta.

Na podlagi 51. člena ZZVZZ je določeno, da osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini in glavni poklic - zavarovanci iz 5. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (samostojni podjetniki posamezniki, druge osebe, ki opravljajo dejavnost), plačujejo prispevke za obračunsko obdobje od 1. februarja 2014 dalje od bruto pokojninske osnove, ki ne sme biti nižja od 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Torej zavarovanci, katerih zavarovalna osnova bo v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določena v znesku nižjem od 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, bodo

od tega zneska plačevali naslednje prispevke:

- za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- za starševsko varstvo ter
- za zaposlovanje.

Prispevke za zdravstveno zavarovanje pa bodo plačevali od zneska 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Ena od drugih sprememb po 54. členu ZZVZZ se nanaša na zavarovance iz 19. a točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ, vojaške obveznike s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji. V času služenja vojaškega roka oziroma med usposabljanjem za rezervno sestavo policije, se osnova določi v višini bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Druga sprememba, ki jo je potrebno še omeniti, se dotika zavarovancev iz 20. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ko ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje po drugi podlagi in si same plačujejo prispevek). Od obračunskega obdobja 1. februarja 2014, je osnova za te zavarovance določena v višini 25 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji preračunane na mesec. Te prispevke zavarovanci plačujejo pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje.

Poročanje o dodatnih podatkih ob izplačilih dohodkov v REK obrazcih

V Uradnem listu RS št. 85/2013 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu (Pravilnik REK), ki je začel veljati od 1. novembra 2013, razen v tistem delu, kjer se bodo podatki vpisovali od 1. januarja 2014 naprej. Sprememba na obrazcu REK-1 je za izvajanje 2. člena Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (Uradni list RS, št. 63/13) začela veljati od 1. novembra 2013. Obrazec REK-1 je dopolnjen s poljem 314 Osnova za prispevke - zaposleni, za katere delodajalec uveljavlja oprostitev po Zakonu o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, medtem ko je Individualni REK obrazec dopolnjen s poljem A022 Delavec, za katerega delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov po ZIUPTDSV. Navedena širitev REK-1 obrazca je potrebna zaradi pravilnega izračuna prispevkov.

Po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS št. 96/12 in 39/13), je za izvajanje 18. člena REK-2 obrazec dopolnjen s poljem 223 Prispevek delojemalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Na podlagi 18. člena ZPIZ -2 je določeno obvezno zavarovanje oseb, ki v okviru kakšnega drugega pravnega razmerja opravljajo delo, razen če so uživalci pokojnine oziroma opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov v skladu s predpisi, ki urejajo to delo. Ko prejemnik dohodka izpolnjuje pogoje za opravljanje dela v okviru drugega pogodbenega razmerja za vključitev v obvezno zavarovanje po 18. členu ZPIZ-2, mora delodajalec izračunati in plačati prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v breme prejemnika dohodka, po stopnji

15,5 %. Za izplačane dohodke, se v polju 223 vpisujejo podatki od 1. januarja 2014. Obenem se spremenita tudi nazivi polj 221 in 222, ki se glasita: 221 Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v breme delodajalca in 222 Prispevek za zdravstveno zavarovanje v breme delodajalca. Od 1. januarja 2014 dalje so za izplačila dohodkov osebam (sejnine, avtorsko delo, ...), ki so vključene v zavarovanje po 18. členu ZPIZ-2, uvedene nove vrste dohodkov.

Po Zakonu o dohodnini - ZDoh-2, je od 1. januarja 2014 predpisano poročanje o olajšavah (splošna olajšava, povečana splošna olajšava, osebna olajšava za 100 % invalidnost, osebna olajšava za starost nad 65 let, olajšava za vzdrževane družinske člane), ki jih izplačevalec upošteva pri izračunu davčnega odtegljaja. REK obrazec je dopolnjen z novimi polji in sicer: D07, D11, D12.

Od 1. januarja 2014 je za vse izplačane dohodke predpisano poročanje podatkov na obrazcu REK-1 o izplačanih povračilih stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, ko so izplačani v višini skladno z določili 44. člena ZDoh-2, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, kadar so ti podatki skladno z drugim odstavkom 135. člena Zakona o delovnih razmerjih, prikazani tudi na plačilni listi. Podatke izplačevalci prikažejo na prikazu individualnih podatkov iz obračuna davčnih odtegljajev skupaj s podatki, ki se vštejejo v davčno osnovo in od katerih se skladno z ZDoh-2 izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj.

Nov pisni obračun je delodajalec dolžan izstaviti, kadar izplačuje samostojno povračila stroškov v zvezi z delom in drugimi prejemki, kot so dnevnice, kilometrina. Če so dohodki, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, izplačani samostojno brez izplačila plače oziroma drugega obdavčljivega dohodka iz delovnega razmerja, izplačevalec predloži individualne podatke iz obračuna davčnih odtegljajev. Na zbirnem REK-1 obrazcu izpolni le podatke o izplačevalcu, številu prejemkov dohodka in označi vrsto dohodka 1190 Dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo. O dohodkih se v teh primerih poroča enkrat mesečno, torej skupno za vse dohodke, ki se ne vštejejo v davčno osnovo in sicer najkasneje zadnji dan meseca, ko so bili izplačani. Ob izplačilu dohodkov iz zaposlitve izplačevalci poročajo tudi o:

- številu ur in znesku plač, nadomestilu plač ter nadomestilih plač po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- podatkih o vrsti danih bonitet, kjer je predpisano ločeno poročanje o najpogostejših bonitetah za uporabo službenega osebnega vozila za privatne namene, nastanitev, plačane zavarovalne premije.

Pod zaporedno številko A052 so vključeni v podatke o dohodkih tudi podatki o plačah in nadomestilih plač ter bonitetah. V podatke o dohodku pod zaporedno številko A052 niso vključeni podatki o povračilih stroškov, ki se skladno z ZDoh-2 ne vštejejo v davčno osnovo iz delovnega razmerja.

Dohodek, dosežen na podlagi oddajanja nepremičnine v najem, se za dohodke, izplačane od 1. januarja 2014 naprej, vpisujejo podatki o nepremičninah. Za te dosežene dohodke na podlagi oddajanja nepremičnine v najem, so uvedene nove vrste dohodkov od 1. januarja 2014. V ta namen je Davčna uprava Republike Slovenije izdala pojasnilo Spremembe pri predlaganju obračunov davčnega odtegljaja (REK obrazcev), št. 4210-9508/2013, z dne 23. 10. 2013, kjer so podrobno opisana dodana polja z oznakami na obrazcih REK-1 in REK-2. **Dopolnjeni obrazci s sprememba mi pa bodo začeli veljati od 1. januarja 2014.**

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za DECEMBER 2013

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €											Uradni list RS
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	
7.	grafična	420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
8/1	knjigotrska	401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
8/2	založniška	432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
8/3	časopisna, inf.-revijalna	447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
16.	železnice	329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
25.	komunala za leto 2012	Zneski izhodiščnih plač niso določeni.											94/04, 8/05, R: 15/05, 71/05, R: 71/05, R: 120/05, 14/06, 82/06, 66/07, 18/08, 5/09, 10/10, 95/10, 14/11, 62/11, 74/11, 19/12, 43/12, 4/13
26/1	nepremičnine - 1	329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
26/2	nepremičnine - 2	354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
26/3	nepremičnine - 3	379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	
1.	kmetijstvo na uro	459,36 2,64	501,12 2,88	556,80 3,20	614,22 3,53	-	687,30 3,95	-	810,84 4,66	-	913,50 5,25	-	-	1.077,06 6,19	-	36/11, 107/11, 109/12
2/A	gozdarstvo (A) na uro	654,69 3,7626	669,50 3,8477	685,50 3,9397	725,00 4,1667	-	820,00 4,7126	-	975,00 5,6034	-	1.095,00 6,2931	-	-	1.300,00 7,4713	1.550,00 8,9080	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13
2/B	gozdarstvo (B) na uro	654,69 3,7626	755,00 4,3391	855,00 4,9138	908,00 5,2184	-	960,00 5,5172	-	1.015,00 5,8333	-	1.245,00 7,1552	-	-	1.480,00 8,5057	1.765,00 10,1437	
3.	premogovništvo	433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25-7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
4.	tekstil	401,49	429,72	466,88	512,68	-	568,67	-	672,15	-	758,41	-	-	896,40	1.068,90	55/09, RV: 28/10
5.	lesarstvo	425,80	464,86	512,24	564,45	-	630,87	-	741,19	-	834,88	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13
9/1	kemična - 1	476,61	530,60	587,71	657,28	-	740,35	-	833,80	902,33	1.013,44	1.097,55	-	1.282,37	1.444,36	
9/2	kemična - 2	528,53	581,48	647,94	724,78	-	816,15	-	918,95	994,75	1.117,28	1.209,69	-	1.413,21	1.591,81	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
9/3	kemična - 3	629,25	692,59	772,54	863,92	-	972,94	-	1.094,43	1.185,81	1.331,18	1.441,24	-	1.684,22	1.897,08	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
10	nekov. rudnine	479,40	533,73	592,23	662,12	-	746,11	-	839,29	909,31	1.021,25	-	-	1.291,72	-	55/13
11.a	kovins. ind. na uro	501,12 2,88	548,10 3,15	605,52 3,48	690,78 3,97	-	753,42 4,33	-	880,44 5,06	-	1.028,34 5,91	-	-	1.174,50 6,75	1.388,52 7,98	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13
11.b	elektroind. na uro*	542,88 3,12	555,06 3,19	609,00 3,50	685,56 3,94	-	746,46 4,29	-	870,00 5,00	-	1.010,94 5,81	-	-	1.155,36 6,64	1.358,94 7,81	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13
11.c	kov. mat., liv. na uro	501,12 2,88	555,06 3,19	610,74 3,51	699,48 4,02	-	762,12 4,38	-	889,14 5,11	-	1.040,52 5,98	-	-	1.190,16 6,84	1.404,18 8,07	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13
12.	elektrogosp.	432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
13.	gradbena na uro	408,00 2,34	443,00 2,55	491,00 2,82	544,00 3,13	577,00 3,32	643,00 3,70	683,00 3,93	720,00 4,14	834,00 4,79	854,00 4,91	960,00 5,52	1.034,00 5,94	1.145,00 6,58	1.329,00 7,64	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11, 75/13
14.	trgovina	449,82	487,33	536,09	588,59	-	656,08	-	768,60	-	916,66	-	-	-	-	11/06, P: 127/06, 109/07, RV: 21/08, 94/08, 10/09, 34/09, 55/09, R: 68/09, 54/10, 26/11, 30/11, 57/11, 104/11, 51/12, 53/12, 94/12, 47/13, 58/13
15.	gostinstvo	474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12
17.	cestno gospodarstvo	405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
18.	cestni pot. promet	408,90 2,35	424,56 2,44	494,16 2,84	546,36 3,14	-	612,48 3,52	-	723,84 4,16	-	816,06 4,69	-	-	-	-	14/12, 52/12
21.	poštna	481,98 2,77	551,58 3,17	577,68 3,32	655,98 3,77	-	716,88 4,12	-	843,90 4,85	1.049,22 6,03	1.101,42 6,33	-	-	1.198,86 6,89	1.303,26 7,49	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09
23	banke	-	-	-	648,42	-	739,22	-	924,02	-	1.155,02	-	-	1.386,02	1.663,24	5/11, 14/13
24.	zavarovalstvo	362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
28.	drobno gospod.	546,43	622,94	699,41	786,85	-	879,74	-	1.049,14	-	1.191,21	-	-	1.420,70	1.704,84	94/10, 58/11
29.	obrt, podjetništvo	561,38	583,62	630,30	644,76	-	683,66	-	783,72	-	917,12	-	-	1.028,28	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13

*Opomba: V Uradnem listu RS št. 92/2013, je bila sprejeta nova Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo. Zneski izhodiščnih plač po Kolektivni pogodbi za obrt in podjetništvo so še nespremenjeni. KP se bo začela uporabljati s 1.1.2014.

3. NAJNIŽJE IZPLAČANE PLAČE, MINIMALNE PLAČE, NOVEMBER 2013

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
13.	gradbena*	590,00	617,00	670,00	740,00	770,00	810,00	850,00	890,00	960,00	1.005,00	1.102,00	1.212,00	1.452,00	1.747,00	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11, 75/13

Najnižje izplačane plače po tarifnih razredih veljajo za 174 ur za vse delavce, razen za pripravnike in tiste delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.

* Bodite pozorni na znesek minimalne plače, določen z Zakonom o minimalni plači UL RS, št. 13/10

4. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Zap. št. KP	KP	december
24	Zavarovalnice	59,88
26	Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne) uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2013

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2013 (Uradni list RS, št. 102/12).

Stopnje dohodnine za davčno leto 2013:

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2013 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica, preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2013.

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava, se davčna osnova zmanjša za 275,22 evra.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57
po dopolnjenem 65. letu starosti	1.421,35	118,45

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

6. Posebna osebna olajšava za rezidenta – čezmejnega delovnega migranta 7.576,62 evra.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

OBRAČUN PRISPEVKOV

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – za november 2013

Dosežena osnova v EUR za leto 2012	Do vključno 9.156,72*	Nad 9.156,72* do vključno 18.305,64**	Nad 18.305,64 do vključno 27.458,46	Nad 27.458,46 do vključno 36.611,28	Nad 36.611,28 do vključno 45.764,10	Nad 45.764,10 do vključno 54.916,92	Nad 54.916,92 do vključno 64.069,74	Nad 64.069,74
Bruto zavarovalna osnova v EUR	minimalna plača 783,66	60 % PP 897,17	90 % PP 1.345,75	120 % PP 1.794,34	150 % PP 2.242,92	180 % PP 2.691,50	210 % PP 3.140,09	240 % PP 3.588,67
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	121,47	139,06	208,59	278,12	347,65	417,18	486,71
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	69,35	79,40	119,10	158,80	198,50	238,20	277,90
Skupaj prispevki za PIZ	24,35%	190,82	218,46	327,69	436,92	546,15	655,38	764,61
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	49,84	57,06	85,59	114,12	142,65	171,18	199,71
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	51,41	58,85	88,28	117,71	147,14	176,56	205,99
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	4,15	4,76	7,13	9,51	11,89	14,26	16,64
Skupaj prispevki za ZZ	13,45%	105,40	120,67	181,00	241,34	301,68	362,00	422,34
Prisp. zavarovanca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,90	1,35	1,79	2,24	2,69	3,14
Prisp. delodajalca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,90	1,35	1,79	2,24	2,69	3,14
Prisp. zavarovanca za zaposlovanje	0,14%	1,10	1,26	1,88	2,51	3,14	3,77	4,40
Prisp. delodajalca za zaposlovanje	0,06%	0,47	0,54	0,81	1,08	1,35	1,61	1,88
Skupaj drugi prispevki	0,40%	3,13	3,60	5,39	7,17	8,97	10,76	12,56
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	299,35	342,73	514,08	685,43	856,80	1.028,14	1.199,51

Povprečna bruto plača za september 2013 znaša 1.495,28 EUR.

* Minimalna plača za leto 2012

** Povprečna bruto plača zaposlenih v RS za leto 2012

Zavezanci, ki nimajo plač, plačujejo prispevke od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, **do 15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku morajo davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu (OPSVZ), ki se odda po sistemu eDavki. Plačilne naloge izpolnijo v skladu z navodili pristojnega davčnega urada.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka **32,14 EUR do 31. marca 2013 in od 1. aprila 2013 dalje 32,17 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec in ga po novem znesku prvič plačajo za april 2013, in sicer do 15.5.2013.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Prispevek za zdravstveno zavarovanje znaša 4,55 EUR mesečno, in je določen za obdobje **od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2013**. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne osebe

Zavarovalna podlaga 103 velja za lastnike zasebnih podjetij, ki niso obvezno zavarovani na drugi podlagi in iz tega naslova izpolnjujejo pogoje le za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zavezanec za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje je zavarovanec sam. Prispevki se obračunavajo po stopnji 13,45 % od najnižje bruto pokojninske osnove in znašajo **114,06 EUR**. Družbeniki družb in ustanovitelji zavodov, ki niso hkrati poslovodne osebe, in so na dan 05.11.2013 vključeni v zavarovanje po šifri podlage 103, od 06.11.2013 ne izpolnjujejo več pogojev za zavarovanje po 6. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ. ZZVZZ bo tem zavarovancem posredoval obvestilo o spremembi pogojev za zavarovanje in jih pozval, da si uredijo odjavo iz zavarovanja po navedeni podlagi, ter da si uredijo zdravstveno zavarovanje po drugi ustrezni podlagi.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 velja za osebe, ki na območju RS samostojno opravljajo gospodarsko in poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (5. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ), in na tej podlagi izpolnjujejo pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Prispevki za zdravstveno zavarovanje se obračunajo po stopnji 13,45 % (najmanj) od minimalne plače, in znašajo **105,40 EUR**.

Obveznost zdravstvenega zavarovanja nastopi tudi v primerih, ko te osebe po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje, torej tudi ko bodo 1) na šolanju ali 2) v delovnem razmerju za več kot polovico vendar manj kot polni delovni čas, in ne bodo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane iz naslova opravljanja samostojne gospodarske ali poklicne dejavnosti, ali 3) pa so uveljavile izvzem iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (odjava iz zavarovanja).

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST ZA DRUŽBENIKA ZASEBNIH DRUŽB, KI SO POSLOVODNE OSEBE – ZA NOVEMBER 2013

NAJNIŽJA NETO POKOJNINSKA OSNOVA	551,16 EUR	
Količnik za preračun neto osnove v bruto osnovo	1,53870	
NAJNIŽJA BRUTO POKOJNINSKA OSNOVA	848,07 EUR	
Naziv prispevka	stopnja	za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	206,50 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	114,06 EUR
Skupaj drugi prispevki: starševsko varstvo in zaposlovanje	0,40%	3,40 EUR
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	323,96 EUR

V Uradnem listu RS, št. 12/2011, je bil objavljen Sklep o najnižji pokojninski osnovi, po katerem znaša najnižja pokojninska osnova od 1. januarja 2011 dalje 551,16 EUR.

Zavezanec plača prispevke do **15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda po sistemu eDavki. Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

www.durs.gov.si/si/aktualno/najnizja_pokojninska_osnova/

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – DECEMBER 2013

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011 in 99/2012)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenočevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	najmanj v višini vsakokratne minimalne plače povečane za 1 %	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu	
za 10 let delovne dobe	451,22 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	752,03 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.052,84 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje	
	3.008,12 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.504,06 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	752,03 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.504,06 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR
Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
september 2013	1.495,28 EUR	1.504,06 EUR

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovno-pravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteta v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obračunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteta v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteta 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteta v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe služ-

benega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteta v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnic pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnic še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnic te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteta v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteta v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrne stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevozeni kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnic, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnic, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnic.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presega zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

GENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za oktober in november 2013)

Datum	15.10.13	29.10.13	12.11.13	26.11.13
Bencin 95 oktanov v EUR/ l (www.petrol.si)	1,444	1,439	1,416	1,441
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2599	0,2590	0,2549	0,2594